Profion Darllen Cenedlaethol

DARLLEN
CC6

Enw cyntaf ______________________________

Cyfenw ______________________________

Ysgol YSGOL CYMERAU

Dosbarth ______________________________

Dyddiad geni ○○ ○○ ○○○○

Dyddiad y prawf ○○ 0 5 2 0 1 8

Cyfanswm y sgôr ☐ (uchafswm 37)

165140

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cwestiynau ymarfer

Yn y llyfryn hwn, mae nifer o gwestiynau i chi eu hateb mewn ffyrdd gwahanol. Dyma rai cwestiynau ymarfer a fydd yn dangos i chi sut i ateb y gwahanol gwestiynau sydd yn y prawf. Bydd y cyfarwyddiadau'n dweud wrthoch chi beth i'w wneud. I ddechrau, darllenwch y darn darllen sydd yn y bocs isod.

> Roedd Huw wrth ei fodd ei fod yn cael mynd i farbeciw ei ffrind Dafydd ar ei ben-blwydd yn ddeuddeg oed. Roedd yn mynd gyda'i ffrindiau, Gareth a Rhodri. Ar ôl beicio am chwarter awr, cyrhaeddodd y bechgyn dŷ Dafydd ac ar ôl cadw eu beiciau yn y sied, cerddodd y bechgyn at ardd enfawr Dafydd. Roedd arogl hyfryd pob math o gigoedd yn codi i'r awyr las. Roedd amrywiaeth o weithgareddau i'w gwneud yn dilyn y barbeciw, ond y gêm bêl-droed oedd y gorau ohonyn nhw. Aeth y gêm ymlaen nes iddi dywyllu ac fe sgoriodd Huw a Dafydd sawl gôl yr un.

a Gyda phwy aeth Huw i'r barbeciw?

Ticiwch **1.**

Awgrym: Gwiriwch sawl ateb sydd ei angen.

ei rieni	☐	ei chwaer	☐
ei ddau ffrind	☐	ei frawd	☐

YSGOL CYMERAU

---

b Edrychwch ar y testun yn y bocs isod.

Tanlinellwch 1 gair sy'n disgrifio gardd Dafydd.

Awgrym: Gwiriwch sawl gair sydd angen ei danlinellu.

> Ar ôl beicio am chwarter awr, cyrhaeddodd y bechgyn dŷ Dafydd ac ar ôl cadw eu beiciau yn y sied, cerddodd y bechgyn at ardd enfawr Dafydd.

Awgrym: Os ydych chi'n gwneud camgymeriad ac eisiau newid eich ateb, dylech chi ddileu'r ateb cyntaf yn llwyr cyn tynnu llinell newydd.

---

c **Dewiswch** a **chopïwch 1** gair sy'n dweud beth yw oed Dafydd.

____

Awgrym: Dylech chi edrych eto ar y stori i ddod o hyd i'r ateb.

---

ch Ticiwch **cywir** neu **anghywir** ar gyfer pob brawddeg.

	Cywir	Anghywir
Roedd ffrindiau Huw wedi mynd gydag ef i'r barbeciw.		
Sgoriodd Huw a Gareth sawl gôl wrth chwarae pêl-droed.		
Dechreuodd hi fwrw glaw yn ystod y barbeciw.		

d Rhowch y digwyddiadau isod yn eu trefn, o 1 i 5, fel y maen nhw'n digwydd yn y stori. Mae un wedi'i wneud yn barod i chi.

Y bechgyn yn arogli'r bwyd yn coginio.	
Chwarae gêm bêl-droed.	
Beicio i dŷ Dafydd.	
Cadw beiciau yn y sied.	
Huw yn edrych ymlaen at gael mynd i'r barbeciw	1

YSGOL CYMERAU

dd Tynnwch **3** llinell i gysylltu'r gair â'r disgrifiad cywir.

gardd	hyfryd
awyr	enfawr
arogl	las

STOPIWCH

Arhoswch am ganiatâd cyn dechrau gweithio ar dudalen 4.

Yn y llyfryn hwn mae tri darn i chi eu darllen a bydd angen i chi ateb cwestiynau ar bob un. Darllenwch y darn cyntaf yn ofalus CYN dechrau ateb y cwestiynau ar y darn. Yna darllenwch yr ail ddarn yn ofalus CYN ateb y cwestiynau ac yn y blaen.

Dylech chi weithio drwy'r llyfryn, hyd at ddiwedd tudalen 15, gan stopio pan fydd rhywun yn dweud wrthoch chi am wneud hynny. Cewch gyfeirio at y testun pan fydd angen.

Mae gennych chi hyd at 60 munud i wneud y prawf.

Gwastraff llwyr!

Wyddoch chi beth yw'r gwahaniaeth rhwng **ailgylchu** ac **uwchgylchu**?

Wrth **ailgylchu** poteli plastig a gwydr, er enghraifft, mae'r plastig a'r gwydr yn cael eu trosi i ffurfio defnydd newydd. Ond, wrth **uwchgylchu** dodrefn a dillad, nid oes defnydd newydd yn cael ei gynhyrchu, ond yn hytrach, maen nhw'n cael eu defnyddio eto ar eu newydd wedd. Mae uwchgylchu, felly, yn defnyddio llai o egni nag ailgylchu.

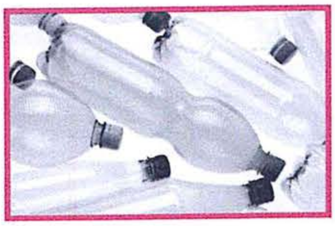
→
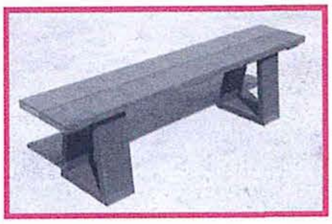

Ailgylchu'r plastig sydd mewn poteli i wneud mainc newydd.

→
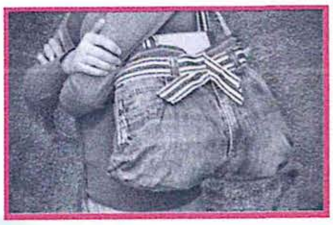

Uwchgylchu hen bâr o jîns i wneud bag denim newydd.

Ailgylchu – ffeithiau diddorol

- Mae'n bosib ailgylchu hyd at 60% o'r sbwriel rydym yn ei roi yn y bin.
- Mae modd ailgylchu 80% o gar.
- Mae ailgylchu un can metel yn arbed digon o egni i roi pŵer i deledu am 3 awr.
- Mae ailgylchu un botel wydr yn arbed digon o egni i bweru cyfrifiadur am 25 munud.
- Mae ailgylchu un botel blastig yn arbed digon o egni i roi pŵer i fwlb 60 watt am 3 awr.

Yng **Nghymru**, mae dinasoedd a threfi fel Caerdydd, Aberystwyth a Wrecsam ymhlith y pum lle gorau ym Mhrydain am uwchgylchu.

Yn 2015, cafodd y Diwrnod Uwchgylchu Cenedlaethol cyntaf ei gynnal, a does dim rhyfedd, oherwydd bod dros 10 miliwn o ddarnau o ddodrefn yn mynd i'r canolfannau gwastraff bob blwyddyn! Y math o weithgaredd a drefnwyd ar y diwrnod oedd her gwnïo i greu cynnyrch i godi arian tuag at achosion da. Dyma sylwadau gan ddwy ferch o Gymru ar un wefan uwchgylchu:

"Gwirfoddolwch awr o'ch amser i helpu i wneud trowsusau byr wedi'u huwchgylchu o jîns denim."

"Mae gen i obsesiwn – torri dillad a'u gwnïo'n ôl at ei gilydd ar newydd wedd. Dw i wedi bod wrthi ers oeddwn i'n blentyn – wedi cael cryn dipyn o ymarfer erbyn hyn, felly!"

. . . ac mewn rhannau eraill o'r byd . . .

Mae Kamikatsu yn dref yn **ne Japan** gyda 1,700 o drigolion. Yn wahanol i Gymru, does ganddyn nhw ddim loriau i gasglu sbwriel o finiau y tu allan i dai. Mae'n rhaid i'r trigolion fynd â'r gwastraff i ganolfannau arbennig. Ond cyn mynd, rhaid golchi'r cyfan a'i ddidoli i 34 o gategorïau. Dyna ichi waith gwahanu! Mae ganddyn nhw hefyd ffatrïoedd sy'n uwchgylchu nwyddau gan greu bagiau allan o hen ddillad fel *y kimono*.

Yn **America**, mae bachgen o'r enw Ryan wedi dechrau ei gwmni ailgylchu ei hun. Pan oedd ond yn dair a hanner oed, roedd e'n hoffi casglu poteli plastig. Erbyn hyn, mae wedi casglu 200,000 o boteli a chaniau. Bydd peth o elw cwmni Ryan yn mynd tuag at dalu am ei gyfnod yn y coleg.

Dim ond 1% o wastraff **Sweden** sy'n cael ei gladdu yn y ddaear. Mae yno 32 o ganolfannau sy'n llosgi gwastraff i greu egni fel gwres a thrydan i dai. Maen nhw'n derbyn gwastraff o wledydd fel Norwy, Iwerddon, yr Eidal a Phrydain, ac yn ei droi yn egni. Yn ninas Eskilstuna, mae canolfan siopa sy'n derbyn hen nwyddau i'w huwchgylchu ac, ar yr un pryd, mae cwsmeriaid yn gallu prynu rhywbeth newydd o'r siopau.

1 Pam mae ebychnod ar ddiwedd y frawddeg isod?

Yn 2015, cafodd y Diwrnod Uwchgylchu Cenedlaethol cyntaf ei gynnal, a does dim rhyfedd, oherwydd bod dros 10 miliwn o ddarnau o ddodrefn yn mynd i'r canolfannau gwastraff bob blwyddyn!

Ticiwch **1.**

- I godi ofn ar y darllenydd. ☐
- I ddangos rhywbeth gwahanol i atalnod llawn. ☐
- I ddangos syndod. ☐
- I dynnu sylw at ganolfannau gwastraff. ☐

1 1m

2 Ticiwch **cywir** neu **anghywir** ar gyfer pob brawddeg.

	Cywir	Anghywir
Dydy pobl dinas Caerdydd ddim yn uwchgylchu.		
Dydy Norwy ddim yn anfon ei gwastraff i Sweden.		
Mae Sweden yn claddu 10% o'i gwastraff.		
Mae canolfan siopa yn Sweden yn derbyn nwyddau i'w huwchgylchu.		
Does dim loriau casglu sbwriel yn Kamikatsu.		

2 2m

3 Edrychwch ar y paragraff am dde Japan.

Rhowch y canlynol yn eu trefn, o 1 i 3, i ddangos y broses ailgylchu.

- Golchi'r gwastraff. ☐
- Mynd â'r gwastraff i ganolfan arbennig. ☐
- Didoli i 34 categori. ☐

3 1m

trosodd

CYFANSWM 4m

4 Yn ôl y darn, pam nad oes loriau casglu sbwriel yn nhref Kamikatsu, de Japan?

Ticiwch **2.**

- Mae'n rhoi'r cyfrifoldeb ar y trigolion i ailgylchu ac uwchgylchu. ☐
- Does dim gwastraff yn cael ei gynhyrchu. ☐
- Mae ganddyn nhw ganolfannau gwastraff arbennig. ☐
- Dydy ailgylchu ddim yn bwysig yn Japan. ☐
- Mae gormod o sbwriel i'w gasglu. ☐

4 — 1m

---

5 Yn ninas Kamikatsu, mae'r trigolion yn didoli'r gwastraff i 34 o gategorïau.
Beth yw ystyr *didoli*?

Ticiwch **1.**

- golchi ☐
- pwyso ☐
- gwahanu ☐
- malu ☐
- labelu ☐

5 — 1m

YSGOL CYMERAU

---

6 Mae un ferch o Gymru wedi ysgrifennu:

Mae gen i obsesiwn – torri dillad a'u gwnïo'n ôl at ei gilydd ar newydd wedd. Dw i wedi bod wrthi ers oeddwn i'n blentyn – wedi cael cryn dipyn o ymarfer erbyn hyn, felly!

Beth mae hyn yn ei olygu?

Ticiwch **1.**

- Mae'n dangos bod angen llawer o ymarfer i uwchgylchu dillad. ☐
- Mae'n dangos ei bod hi wedi blino ar ymarfer. ☐
- Mae'n dangos ei bod hi wedi bod yn uwchgylchu ers blynyddoedd. ☐
- Mae'n dangos mai plentyn sydd wedi'i ysgrifennu. ☐

6 — 1m

---

7 Beth yw ystyr y gair *her* yn y frawddeg isod?

Y math o weithgaredd a drefnwyd ar y diwrnod oedd her gwnïo i greu cynnyrch i godi arian.

Ticiwch **1**.

- amser ☐
- sialens ☐
- cyfnod ☐
- ymarfer ☐
- gwers ☐

7 — 1m

8 Ble mae Eskilstuna?

Ticiwch **1**.

- Norwy ☐
- Japan ☐
- Sweden ☐
- Yr Eidal ☐

8 — 1m

YSGOL GYMERAU

9 Tynnwch **4** llinell i gysylltu'r pethau isod.

uwchgylchu	creu egni fel gwres a thrydan
her gwnïo	newid golwg hen bethau
trigolion Kamikatsu	codi arian at achosion da
canolfan llosgi gwastraff	gwahanu gwastraff i gategorïau

9 — 1m

trosodd

CYFANSWM 6m

Ar daith i Wlad Thai

Dyma fachgen o'r enw Siôn yn cael ei holi am ei wyliau yng Ngwlad Thai.

Rwyt ti, dy frawd a dy rieni wedi bod yn teithio'r byd ers chwe mis ac wedi gweld rhyfeddodau, mae'n siŵr. Rwy'n deall ichi dreulio pythefnos yng Ngwlad Thai.
Do, fe arhoson ni, fel teulu, yng nghanol Bangkok, prifddinas Gwlad Thai, mewn ardal dwristaidd am yr wythnos gyntaf. Roedd stondinau blith draphlith ar ochr y stryd yn gwerthu pob math o bethau, gan gynnwys pryfed wedi'u ffrio a dillad Thai lliwgar. Roedd y strydoedd yn fudr ac yn llawn arogleuon newydd: rhai yn bleserus ac eraill yn annymunol dros ben.

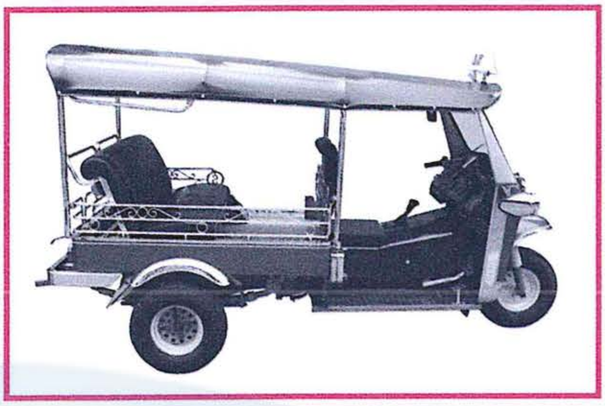

Yn wahanol iawn i Gymru, felly?
Yn bendant. Ar y diwrnod cyntaf, fe gawson ni brofiad chwyslyd mewn *tuk tuk*. Aeth y modur bach tair olwyn â ni i sawl lleoliad llachar yng nghanol y ddinas. Roedd hi'n digwydd bod yn ddiwrnod cenedlaethol y Bwdha ac felly roedd mynediad i sawl teml yn y ddinas am ddim. Gwibiai'r cerbydau bach yn wyllt ar hyd y ddinas ac roedd miloedd ohonyn nhw yn teithio ar yr un stryd. Roedd pob gyrrwr *tuk tuk* yn brwydro am fusnes.

Ac oeddet ti'n mwynhau hyn i gyd?
Roeddwn i wrth fy modd gyda bwrlwm y ddinas wallgof, swnllyd a phrysur. Ces i hwyl yn bargeinio am brisiau da ar y stondinau.

YSGOL GYMERAU

Ble aethoch chi wedyn?
Wedi wythnos yn y brifddinas, fe symudon ni ymlaen i brofi bywyd rhai o ynysoedd Gwlad Thai gan gynnwys Ko Samui. Roedd y lle'n llawn o dwristiaid. Ond unwaith inni gyrraedd Taling Ngam ar yr ynys, fe gawson ni flas ar fywyd y bobl gyffredin. Doedd fawr o ddim byd yn y lle hwn, dim ond ambell stondin, mynachdy a theml, ac un bwyty ar y traeth. Dyma ble cwrddon ni â Mr Suk, dyn addfwyn iawn oedd yn ein helpu os oedd angen tacsi neu gymorth arall arnon ni. Roedd ganddo stondin lle roedd yn ffrio bananas a thatws a rhyw fath o semolina mewn peli bach, a hynny ar ochr y stryd wrth ymyl y tŷ lle roedden ni'n aros. Roedd hi'n bosib cael pryd da i'r pedwar ohonon ni am £3!

Beth sy'n aros yn y cof am yr ail wythnos?
Ar ddiwedd y dydd, bydden ni'n cerdded i'r pentref ryw hanner milltir i lawr y ffordd i gael gweld yr haul yn machlud a chael diod oer ar y traeth. Roedd pysgotwyr lleol yn dod i geisio dal eu swper ac roedd un ffermwr yn dod â byffalo dŵr am dro i gael ymarfer corff. Roedd y ffermwr yn arwain yr anifail anferth i mewn i'r môr i gael sefyll i oeri ei gorff ar ôl diwrnod o sefyll mewn cae yn yr haul tanbaid. Roedd bywyd yn syml iawn yno.

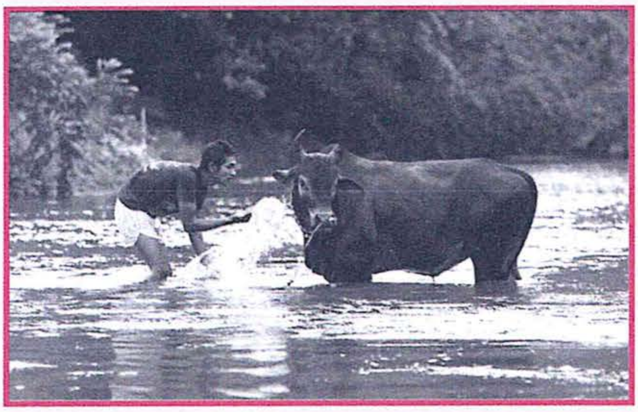

1 Ticiwch **cywir** neu **anghywir** ar gyfer pob brawddeg.

	Cywir	Anghywir
Roedd Siôn wedi bod ar wyliau gyda'i chwaer a'i rieni.		
Roedd Gwlad Thai yn debyg iawn i Gymru.		
Mae Ko Samui yn ynys.		
Doedd dim llawer o gerbydau *tuk tuk* i'w gweld ar strydoedd Bangkok.		
Roedd pryd o fwyd i un yn costio £3.		

1 2m

2 Rhifwch y digwyddiadau hyn yn y drefn y digwyddon nhw, o 1 i 5.
Mae un wedi'i wneud yn barod i chi.

Ffermwr yn arwain y byffalo dŵr i'r môr. ☐

Teithio mewn *tuk tuk*. ☐

Mynd i aros yn Taling Ngam. ☐

Cyfarfod â Mr Suk. ☐

Cyrraedd Bangkok. 1

YSGOL CYMERAU

2 1m

3 Tynnwch **3** llinell i gysylltu'r pethau isod.

Mae un wedi'i wneud yn barod i chi.

blith draphlith	poeth ofnadwy
annymunol	ar draws ei gilydd
bwrlwm	ddim yn bleserus
tanbaid	llawer o brysurdeb

(blith draphlith — ar draws ei gilydd)

3 1m

trosodd

CYFANSWM 4m

4 Ticiwch **cywir** neu **anghywir** ar gyfer pob dewis.

Yng Ngwlad Thai, gwelodd Siôn stondinau yn gwerthu . . .

	Cywir	Anghywir
pysgod ffres.		
pryfed wedi'u ffrio.		
dillad Thai lliwgar.		
bananas wedi'u ffrio.		
reis ar blât.		

4 2m

5 Darllenwch eto y paragraff sy'n dechrau *Yn bendant.*

Dewiswch a **chopïwch 2** air sy'n awgrymu bod y *tuk tuk* yn symud yn gyflym.

1. ______________________________

2. ______________________________

5 2m

YSGOL CYMERAU

6 Yn ôl Siôn, nid oedd y daith mewn *tuk tuk* yn gyfforddus.

Dewiswch a **chopïwch 1** gair sy'n dangos hynny.

> Ar y diwrnod cyntaf, fe gawson ni brofiad chwyslyd mewn *tuk tuk*. Aeth y modur bach tair olwyn â ni i sawl lleoliad llachar yng nghanol y ddinas.

____

6 1m

7 Tynnwch **4** llinell i gysylltu'r pethau isod.

Bangkok	yn llawn twristiaid
Gwlad Thai	un bwyty ar y traeth
Ko Samui	dinas swnllyd a phrysur
Taling Ngam	ei phrifddinas yw Bangkok

7 1m

8 Pa ffurf ysgrifennu sydd yn y darn hwn?

Ticiwch **1**.

cerdd	☐	dyddiadur	☐
poster	☐	cyfweliad	☐
llythyr	☐	portread	☐

8 1m

9 Pa air sy'n disgrifio Mr Suk orau?

Ticiwch **1**.

hunanol	☐
blin	☐
diog	☐
cymwynasgar	☐

9 1m

10 **Dewiswch** a **chopïwch 1** ansoddair sydd yn y frawddeg isod.

YSGOL CYMERAU

Dyma ble cwrddon ni â Mr Suk, dyn addfwyn iawn oedd yn ein helpu os oedd angen tacsi neu gymorth arall arnon ni.

____

10 1m

11 Ticiwch **cywir** neu **anghywir** ar gyfer pob dewis.

	Cywir	Anghywir
Prifddinas gwlad Thai yw Taling Ngam.		
Mae sawl lle bwyta ar y traeth yn Taling Ngam.		
Math o gerbyd tair olwyn yw *tuk tuk*.		
Mae Bangkok yn lle prysur.		

11 2m

trosodd

CYFANSWM 11m

Ras yr Wyddfa

Mae ras yr Wyddfa yn un o rasys mynydd gorau a phwysicaf Ewrop ac, yn ôl y rhedwyr, mae'n galetach nag unrhyw ras fynydd arall. Mae'r ras yn dechrau wrth Lyn Padarn, Llanberis, ac yn mynd i ben mynydd uchaf Cymru ac yn ôl i lawr, sef pellter o 10 milltir. Cafodd y ras gyntaf ei chynnal ar 19 Gorffennaf 1976. Ken Jones o bentref Llanberis gyflwynodd y syniad o gynnal ras i bwyllgor Carnifal Llanberis a fe drefnodd y ras ar y dechrau. Dywedodd mai da o beth fyddai trefnu ras o'r pentref i gopa'r Wyddfa ac yn ôl. Roedd 86 o redwyr i gyd yn cystadlu yn y ras gyntaf, a'r enillydd oedd y Sais Dave Francis, a gwblhaodd y cwrs mewn 1 awr, 12 munud a 5 eiliad.

Darlledwyd ras yr Wyddfa yn fyw am y tro cyntaf ar y teledu yn 1987 ar S4C. Yn ôl y trefnwyr, dyma'r tywydd gwaethaf erioed ar gyfer y ras. Roedd cymaint o niwl a glaw y flwyddyn honno fel nad oedd modd gweld dim ar ôl cyrraedd hanner ffordd i'r copa. Erbyn hyn, mae'r Wyddfa yn un o'r mynyddoedd mwyaf poblogaidd i'w dringo ym Mhrydain, a dyna rywfaint o'r atyniad i rai rhedwyr – cael y teimlad bod yna wylwyr a chefnogwyr ar hyd y llwybr i'r copa ac i lawr wedyn. Dyma rai o sylwadau'r rhedwyr dros y blynyddoedd am ras yr Wyddfa:

"Hon oedd y ras fynydd gyntaf i gael ei threfnu'n dda. Nid maint y ras sy'n bwysig. Os ydy ras fechan yn cael ei threfnu'n iawn ac yn dod yn rhan o ddiwylliant a thraddodiad ardal mae hynny yn bwysicach."

Giampietro Botta, rhedwr o Morbegno, yr Eidal

"Gallaf i ymdopi efo'r glaw, ond mae gwynt cryf neu fellt yn beryglus. Mae fy amser yn dibynnu'n hollol ar y tywydd."

Llinos Price, rhedwr o Lanberis

"Mae'r tywydd yn gallu troi yn gyflym iawn, sy'n beryglus. Rhaid cael meddwl a chorff cryf."

Siân Richards, rhedwr o Gymru

YSGOL CYMERAU

"Dw i'n hapus efo'r amser a'r trydydd safle – grêt!"

Alun Vaughan, rhedwr a ddaeth yn drydydd yn y ras un flwyddyn

"Fel arfer mae hi'n boeth iawn, ond roedd hi ychydig yn oerach heddiw ac felly roedd y ras dipyn yn haws."

Ian Holmes, enillodd y ras dair gwaith i gyd

"Digwyddiad pwysig iawn yn lleol sy'n denu twristiaid ac sy'n fodd o roi Llanberis ar y map."

Malcolm Williams, sydd wedi cystadlu ym mhob ras ers y dechrau

Mae ras fynydd i'w chael yn yr Eidal hefyd. Ras y Trofeo Vanoni yw honno.
Dyma rai ffeithiau am ras yr Wyddfa a ras y Trofeo Vanoni.

	Ras yr Wyddfa	Ras y Trofeo Vanoni
Dyddiad cynnal y ras gyntaf	1976	1957
Y mis y cynhelir y ras	mis Gorffennaf	mis Hydref
Man dechrau'r ras	pentref Llanberis	tref Morbegno
Math o ras	ras i unigolion i fyny'r Wyddfa ac yn ôl i lawr	ras i dimau o 3 trwy ganol tref Morbegno ac yna ar hyd llwybrau a thrac cyn mynd yn ôl i'r dref.
Hyd y ras	10 milltir	4 milltir

1 Tynnwch **4** llinell i gysylltu'r parau.

Dave Francis	wedi ennill dair gwaith
Malcolm Williams	wedi cystadlu ym mhob ras
Siân Richards	enillydd y ras gyntaf
Ian Holmes	rhedwr o Gymru

1
1m

2 Beth oedd gan redwr o Morbegno i'w ddweud am ras yr Wyddfa?

Ticiwch **2.**

- Chafodd y ras gyntaf ddim ei threfnu'n dda. ☐
- Dyma'r ras fynydd gyntaf i gael ei threfnu'n dda. ☐
- Nid maint y ras sy'n bwysig. ☐
- Maint y ras sy'n bwysig. ☐
- Rydyn ni'n dod yma i ennill a dim arall. ☐

2
1m

YSGOL GYMERAU

3 Yn ôl y darn, beth oedd Ken Jones yn ei wneud?

Ticiwch **1.**

- Fe oedd yn trefnu ras y Trofeo Vanoni. ☐
- Fe oedd yn trefnu ras yr Wyddfa. ☐
- Roedd e'n gweithio i S4C. ☐
- Roedd e'n rhedeg ras yr Wyddfa. ☐

3
1m

4 Rhowch y digwyddiadau hyn yn eu trefn, o 1 i 4.

- Y ras gyntaf yn cael ei chynnal yn 1976. ☐
- Ken Jones yn cyflwyno syniad o gynnal ras i bwyllgor Carnifal Llanberis. ☐
- Ras yr Wyddfa yn fyw ar S4C am y tro cyntaf yn 1987. ☐
- Ken Jones yn cael y syniad o gychwyn ras o bentref Llanberis i gopa'r Wyddfa ac yn ôl. ☐

4
1m

trosodd

CYFANSWM
4m

5 Tynnwch **5** llinell i ddangos pwy ddywedodd beth am ras yr Wyddfa.

Rhaid cael meddwl a chorff cryf.	Ken Jones
Mae'n rhoi Llanberis ar y map.	Giampietro Botta
Mae gwynt cryf neu fellt yn beryglus.	Siân Richards
Da o beth fyddai trefnu ras.	Malcolm Williams
Nid maint y ras sy'n bwysig.	Llinos Price

5 1m

6 Tynnwch **4** llinell i gysylltu'r geiriau â'r ystyron.

copa	arferion pobl mewn ardal
diwylliant	rhan uchaf y mynydd
pwyllgor	rhywbeth sy'n apelio
atyniad	grŵp sy'n trafod

YSGOL CYMERAU

6 1m

7 Ticiwch **cywir** neu **anghywir** ar gyfer pob brawddeg.

	Cywir	Anghywir
Mae ras yr Wyddfa yn mynd i'r copa ac yn ôl.		
Mae ras yr Wyddfa a ras y Trofeo Vanoni yr un pellter.		
Mae tref Morbegno yn yr Eidal.		
Mae ras yr Wyddfa ar gyfer timau o redwyr.		
Ym mis Gorffennaf y cynhelir ras y Trofeo Vanoni.		

7 2m

8 Beth yw'r enw ar y ras fynydd yn yr Eidal?

Ticiwch **1**.

- Ras Llanberis ☐
- Ras y Trofeo Vanoni ☐
- Ras yr Wyddfa ☐
- Ras Morbegno ☐

8 1m

9 **Tanlinellwch 1** gair sy'n golygu bod y ras yn heriol iawn.

> Mae ras yr Wyddfa yn un o rasys mynydd gorau a phwysicaf Ewrop ac, yn ôl y rhedwyr, mae'n galetach nag unrhyw ras fynydd arall.

9 ◯ 1m

10 Darllenwch y paragraff cyntaf eto. Ticiwch **cywir** neu **anghywir** i gwblhau'r tabl ffeithiau am ras yr Wyddfa

	Cywir	Anghywir
Mae ras yr Wyddfa yn mynd i ben mynydd uchaf Cymru.		
Mae ras yr Wyddfa yn dechrau wrth ymyl Llyn Peris.		
Ras i'r copa yn unig yw ras yr Wyddfa.		
Ras 10 milltir o bellter yw ras yr Wyddfa.		
Mae ras yr Wyddfa yn cael ei chynnal mewn tywydd braf yn unig.		

10 ◯ 2m

YSGOL CYMERAU

Diwedd y prawf. Gwiriwch eich gwaith.

CYFANSWM ◯ 8m

YSGOL CYMERAU

Diolchiadau

'Ar daith i Wlad Thai' addaswyd o *Anferthedd yn Bangkok* gan Lois Eckley (Golwg, 2016)

Mae'r testunau hyn wedi eu cynnwys yn y papur prawf hwn at ddibenion
yr arholiad yn unig yn unol ag Adran 32(3) y Ddeddf Hawlfraint, Dyluniadau a Phatentau 1988.
Nid oes cais wedi ei wneud na hawl wedi ei roi ar gyfer unrhyw hawlfraint arall.

© Hawlfraint y Goron 2018